

TA'LIMIY INFOGRAFIK XIZMATLAR HAQIDA

*Egamanazarova Sevaraxon Xasanboy qizi- Qo'qon
DPI "Informatika kafedrasi" o'qituvchisi. Qo'qon
shahri.*

Annotatsiya. Ushbu maqolada ta'lim ma'lumotlarini vizualizatsiya qilish imkonini beruvchi infografika xizmatlari tasvirlangan. Funktsional imkoniyatlarni tahlil qiluvchi xizmatlarni baholash mezonlarini taklif qilinadi. Treningda infografikadan foydalanishning afzalliklarini ta'kidlangan.

Kalit so'zlar: infografika, vizualizatsiya, infografika xizmatlari.

ABOUT EDUCATIONAL INFOGRAPHIC SERVICES

*Egamanazarova Sevarakhon is a teacher at the
"Informatics Department" of DPI Kokan. Kokan city.*

Annotation. This article describes infographic services that allow you to visualize educational data. Evaluation criteria for functional capacity analysis services are proposed. The training emphasized the benefits of using infographics.

Keywords: infographics, visualization, infographic services.

Zamonaviy dunyo yangi ma'lumotlarning ko'p oqimi bilan ajralib turadi, ularni yodlash juda katta kuch va vaqtni talab qiladi. Materialni tez assimilyatsiya qilishga va vaqtni tejashga yordam beradigan yangi vositalardan foydalanish kerak. Bunday vosita infografika bo'lishi mumkin. Qisqa vaqt ichida ularni yaratish imkonini beruvchi ko'plab infografik xizmatlar mavjud. Grafik axborot tezroq esda qoladi va matnli ma'lumotlarga qaraganda inson xotirasida uzoqroq saqlanadi. Vizual ketma-ketlik deyarli ko'p harakat qilmasdan xotirada saqlanadi, kichik matn parchasini yodlash esa ancha vaqt talab qilishi mumkin.

Jon Medina, Miya qoidalari muallifi. Siz va sizning farzandlaringiz miya haqida nimalarni bilishlari kerak" deb yozadi miya faoliyatining o'ziga xos xususiyatlari va "agar ma'lumotlar og'zaki ravishda taqdim etilsa, 72 soatdan keyin

o'tkazilgan testlar shuni ko'rsatadiki, odam uning taxminan 10 foizini eslaydi. Tasvirlarda esa bu ko'rsatkich 65 foizgacha ko'tariladi" [1, b. 241].

Uzluksiz axborot oqimi sharoitida talaba o'rganishi kerak bo'lgan juda ko'p ma'lumot mavjud. Talabalarga bilim berishning yangi samarali vositalariga ehtiyoj bor. Bu talablar ortiqcha ma'lumot va uni tushunish uchun vaqt etishmasligi sharoitida "yordamchi" bo'lgan infografika tomonidan qondiriladi [2, 95-b.].

Bizning fikrimizcha, infografikaning eng to'liq ta'rifini Vladimir Vladimirovich Laptev o'zining "Tasviriy statistika" kitobida bergan: "Infografika - bu axborot, ulanishlar, raqamli ma'lumotlar va bilimlarning grafik tasviriga asoslangan aloqa dizayni sohasi." [3, 7-bet].

Infografika - bu diqqatni jalb qilish va ma'lumotlarni aniq va tushunarli tarzda yetkazish uchun mo'ljallangan murakkab ma'lumotlarning vizual soddalashtirilgan tasviri. Infografika odamning axborot materiallarini idrok etish usulini o'zgartiradi: agar matnda grafik mavjud bo'lsa, o'quvchi avval vizual elementni tekshiradi, so'ngra matnni o'qiydi. Axborot grafikasi matnga kiritilgan asosiy fikrni tushunishga yordam beradi.

Infografika matnning rasm bilan birga kelishini o'z ichiga olmaydi. Bu maxsus tashkil etilgan ma'lumotlar to'plami.

Hozirgi kunda infografika ishlatilmaydigan bironta ham soha yo'q bo'lsa kerak. Jurnalistika, statistika, reklama, tibbiyot, ta'lim, siyosat, madaniyat, sport, geografiya - bu har kuni axborot grafikasi qo'llaniladigan inson faoliyati sohalarining to'liq ro'yxati emas" [4, b. 113].

Infografika ta'limda qo'llaniladi, ular sizga ikkinchi darajali hamma narsani tashlashga va mohiyatni etkazishga imkon beradi. Infografika katta hajmdagi ma'lumotlar asosida yaratilgan bo'lib, u asosiy narsani siqilgan shaklda etkazish qobiliyatidir, bu esa infografikani darslik matni bilan birga kelgan har qanday o'quv illyustratsiyasidan ajratish imkonini beradi.

Rus tilini qo'llab-quvvatlash ingliz tilini yetarlicha yaxshi bilmaydigan foydalanuvchilar uchun muhim mezondir. Biz ko'rib chiqqan xizmatlar orasida Creatly.com va Draw.io-ni eslatib o'tmoqchiman. Creatly.com qisman ruslashtirilgan va Draw.io - interfeysning aksariyati ruslashtirilgan. Russified interfeysi ingliz tilini bilmasdan xizmatning barcha imkoniyatlaridan erkin foydalanish imkonini beradi.

Eng muhim mezon, bizning fikrimizcha, xizmatning imkoniyatlari. Infografikaning maqsadi to'g'risida qaror qabul qilib, biz qulay va funktsional xizmatni tanlaymiz. Diagrammalar bilan qulay ishlash uchun Infogr.am, Cacao.com va Slemma.com xizmatlariga e'tibor berishni tavsiya etamiz.

Infogr.am har xil turdagi diagrammalar, grafiklar, ustunlar va boshqalarni yaratish uchun keng tanlovni taqdim etadi. Bu xususiyatlarning barchasi bepul. Infogr.am-ning muhim afzalligi - bu ishni avtomatik saqlash. Xizmatning o'z galereyasi mavjud, unda siz kerakli ma'lumotlarni qaytarishingiz va tahrirlashingiz mumkin.

Cacao.com hamkorlikda grafik tahrirlash imkonini beradi. Har qanday foydalanuvchi diagrammaga havolaga ega bo'lsa, unga tuzatishlar kiritishi mumkin. Xizmat SWOT tahlili uchun diagrammalar, aql xaritasi shablonlari, oqim diagrammalari va boshqalarni taqdim etadi.

Slemma.com boshqa ma'lumotlarni vizualizatsiya qilish vositasidir. Ushbu xizmat nafaqat diagrammalar, balki interaktiv hisobotlarni ham yaratish imkonini beradi. Xizmatning shubhasiz afzalliklari: hamkorlik qilish va sharhlash qobiliyati, pivot jadvallari, moslashtirilgan yangilanish jadvali va hisobotlarni ishtirokchilarga avtomatik ravishda taqsimlash.

Creatly.com - ta'limda muvaffaqiyatli ishlatilishi mumkin bo'lgan xizmat. O'quv mavzulariga ega piktogrammalarning katta tanlovi klassik diagrammalar va geometrik shakllardan foydalangan holda yuqori sifatli infografikani tezda yaratishga imkon beradi.

Hohli.com intuitiv xizmatga ega, bu sizga chiziqli grafiklar, gistogrammalar, doiraviy diagrammalar, ochiq klaster diagrammalari va radar diagrammalarini yaratish imkonini beradi.

Lucidchart.com - bu diagrammalarni tez va oson chizish imkonini beruvchi vizualizatsiya bilan hamkorlik qilish vositasi. Ushbu resursdan foydalanish oson va yuzlab turli shakllar, sxemalar va tasvirlar bilan ishlash imkoniyatini beradi. Olingan tasvirni (vektorli) PDF, PNG va JPG formatlariga eksport qilishingiz mumkin. Ijtimoiy tarmoqlar orqali infografikani tarqatish mumkin.

Visual.ly - bu xizmat sizga infografikani o'zingiz yaratishga yordam beradi yoki ularni yaratish uchun ushbu xizmat mutaxassislariga murojaat qiling. Ijtimoiy tarmoqlardagi statistik ma'lumotlarni tahlil qilish va ularni infografika ko'rinishida ko'rsatish mumkin. Sayt bilan tanishishni sayt faoliyatiga oid savollar tushuntiriladigan "FAQ" bo'limidan boshlagan ma'qul. Xizmatning boshqa foydalanuvchilari tomonidan yaratilgan infografikani ko'rish mumkin. Visual.ly-ga ro'yxatdan o'tganingizdan so'ng, siz sharh qoldirishingiz va o'zingizning ishingizni yuklashingiz mumkin.

Imkoniyatlari haqida gapirmoqchi bo'lgan yana bir xizmat - Spritesapp.com. Boshlang'ich sahifada ushbu xizmatning ishlash printsipini tushunishga imkon beruvchi video mavjud. Spritesapp.com ruslashtirilgan emas, lekin bu ishga xalaqit bermaydi, hamma narsani tushunish juda oddiy. Xizmatning asosiy funksiyalaridan butunlay bepul foydalanish mumkin. Ushbu muharrir minimalizm, zarur vositalarning kichik to'plami - grafiklar, diagrammalar, rasmlar, jadvallar, xaritalar bilan ajralib turadi.

So'z buluti infografikasi bugungi kunda juda mashhur. Ko'pgina xizmatlarda bu xususiyat mavjud. Tagul.com va tagxedo.com dan foydalanishni tavsiya etamiz. Ushbu xizmatlar bulut shakllari, ranglar palitrasi, o'lchamlari va boshqalarning keng tanlovini taklif qiladi.

Intuitiv interfeysni hisobga olgan holda, men rus tilini qo'llab-quvvatlaydigan xizmatlarni - Creatly.com va Draw.io-ni ta'kidlamoqchiman. Men Venngage.com va Easel.ly-ni ham eslatib o'tmoqchiman, chunki... Ingliz tilini bilmasa ham, ularni tushunish oson.

Biz taqdim etayotgan xizmatlar juda funktsional va ta'limda muvaffaqiyatli ishlatilishi mumkin. Ta'limdagi infografika vizual fikrlashni rivojlantirishga yordam beradi, shuningdek, katta hajmdagi ma'lumotlarni tez va samarali eslab qoladi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Джон Медина Правила мозга. Что стоит знать о мозге вам и вашим детям. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2014. 290 с.
2. Кондратенко О.А. Инфографика в школе и вузе: на пути к развитию визуального мышления// Научный диалог. - 2013. - № 9. - С. 92-99.
3. Лаптев, В.В. Изобразительная статистика // Введение в инфографику: монография. - М.: Эйдос, 2012. - 180 с.
4. Медведева Т.М., Флеров А.В. Исследование возможностей инфографики //Наука и образование в современном обществе: вектор развития: сб. тр. Международной научно-практической конф. - М.: «АР-Консалт». - 2014. -С. 113-114.
5. M. I. Siddikov, & S. X. Egamnazarova. (2024). THE IMPORTANCE OF VISUALIZATION IN EDUCATION. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 12(2), 73–77. Retrieved from <https://giirj.com/index.php/giirj/article/view/6448>
6. Sevaraxon, Egamnazarova. "NEW INNOVATIVE TECHNOLOGIES TO ENGAGE STUDENTS IN THE LEARNING PROCESS." *Gospodarka i Innowacje*. 41 (2023): 469-475.

7. Egamanazarova, S. X., and Ilhomjon Siddiqov. "ZAMONAVIY TA'LIMDA SCRIBING INTERAKTIV VIZUAL ALOQA VOSITASI SIFATIDA." *E Conference Zone*. 2023.

8. Siddiqov, I. M., and S. X. Egamnazarova. "CANVA DASTURI VA UNING TA'LIMIY IMKONIYATLARI." *SCIENTIFIC ASPECTS AND TRENDS IN THE FIELD OF SCIENTIFIC RESEARCH* 1.8 (2023): 343-347.